

Skandinaviens Stjerne

Organ for de Sidste-Dages Hellige.

Sandhed, Kundskab, Dyd og Tro forenet.

Nummer 13

1. Juli 1909

58. Aargang

„Visdomsordet.“

Tale af Patriark Hyrum Smith i Nauvoo i 1842.

Der er mange af Guds Besalinger, som forsømmes og foragtes i denne Generation, og jeg frygter for, at mange af de Sidste-Dages Hellige ogsaa følge de gamle Tilbøjeligheder i den Henseende og vænne sig til at aandeliggjøre Guds Ord, saa at de ved forsængelig Filosofi afvige fra Sandhedens rene og evige Principper, der ved Åabenbaring fra Gud gives til den menneskelige Familie. Men alt Guds Ord har Betydning, hvadenten det er at finde i Bibelen, i Mormons Bog eller i Bagtens Bog; thi „Mennesket lever ikke ved Brød alene, men ved hvert Ord, som udgaar af Guds Mund“. De Lærdomme, som findes i Bibelen, ere sande og bør efterleves, og hvis Menneskene ville gjøre det, ville de sikre sig evig Frelse. Ligesaa ere de Lærdomme, som findes i Mormons Bog, ægte og ville, dersom de efterleves, lede Mennesket til Gud. De Lærdomme og Besalinger, som findes i Bagtens Bog, ere ogsaa fra Gud; thi de ere Retfærdigheds-Principper og ere givne for at velsigne hele Menneskeslægten med timelig og aandelig Frelse. Det Individ, som hensynsløst afviger fra Jehovahs Åabenbaringer og behandler Guds Ord med Ringeagt, hvadenten det findes i Mormons Bog, i Bibelen eller i Bagtens Bog, flettes Forstand og røber fuldstændig Mangel paa Kundskab angaaende Herrens Handlemáade, Frelseplanen, Guds nærværende Hensigter og den Almægtiges fremtidige Bestemmelser. Israels Hærskares Herre er en viis Gud, som kender „Enden fra Begyndelsen af“. Han lægger sine Planer, vælger sine Redskaber og ud-

steder ifølge sine egne bestemte Ønsker Bud og Lærdomme, der passer til Forhold og Menneskeslægtens Fornødenheder baade for den nuværende og den tilkommende Tid, og Alt, hvad han har bestemt, at vi skulle iagttagte og efter leve, er givet ved hans uendelige Visdom og Godhed. Det vil vise sig, naar hans Hensigter blive forstaaede, at de langt overgaa endog det Største, som Mennesket i sin nuværende Stilling kan fatte og forstaa.

Da Gud først satte Mennesket her paa Jorden, var det et helt forskelligt Væsen fra det, som det er i Dag. Dets Legeme var stort, stærkt og sundt; dets Levedage paa Jorden naaede op mod 1000 Aar; dets Intelligenz var virksom med stærke og klare Hatteevner; men det er gaaet nedad, saa at „Støvets Tid“ nu kun udgjør nogle faa Aar, fordi Sygdomme og Forstyrrelser angribe dets System og hentere dets Vitalitet, hvorved Landsevnerne slappes og sløves, og det før saa fuldendte Væsen er ikke længere det værdige, majestætiske og mægtige Menneske, som det var, da det udgik fra sin Skabers Haand. Men Herren haraabnbarer os sin Billie og gjort os bekjendte med sine fremtidige Hensigter. Han har oplyst os, ligesom han gjorde ved sine Profeter i gamle Dage, og fortalt os, at Jorden skal gjenløses, at Forbandelsen skal borttages, at Ulven og Lammet skulle ligge sammen, og at Løven skal æde Straa ligesom en Øre og ikke skade eller ødelægge, at Guds Rundskab skal dække Jorden, ligesom Vandet skjuler Havets Bund, at Menneskets Dage skulle vorde som Træets Dage, saa at det igjen kan opnaa en Levealder af 1000 Aar paa Jorden. Vor Tid er „alle Tings Gjenoprettes Tid“ og vil tilvejebringes ved Guds Magt og Visdom forenet med Menneskets Tro og Lydighed. Som det nu er, ere alle Ting udartede fra den oprindelige Stilling: Gud skabte Mennesket purt og rent, men nu er dets slette Baner utallige og dets Sygdomme, Lidelser og Ulcumper uendelige; dets Smag for det Gode er fordærvet og dets egen Dømmekraft upaalidelig og fejlende. Det fuldkomne, hellige Menneske er falden, falden, falden fra den ophøjede Stilling, det en Gang indtog paa denne Jord, og trænger nu til et Gjenoplivelsens og et Styrkens Middel, der ikke kan findes blandt Dødelige paa denne Klode. Det maa blive ved saadan Visdom, som overgaar al menneskelig Intelligenz, saadan Magt, som menneskelig Opfindsomhed og Filosofi ikke kan kontrollere. Gud alene er Handlingens Udspring og Ophavet til Tildragelserne i Nationernes Historie. Men han hjælder ogsaa Sygdommens Sæde og dens Aarsag, ligesom han veed, hvor Helbredets Fontene og Livets „Gileads Balsam“ er at finde. Han hjælder det, der vil gengive Mennesket dets oprindelige Sundhed og Ynde, og han har i sin Maade skjænket os Visdomsordet som et af de Midler, der vil bidrage dertil. Det vil udrydde de dyriske Tilbøjeligheder og de morderiske Føleller, der følge med Menneskets fordærvede Smag og Opsat-

telse. Efterlevelsen af Bisdomsordet vil tilbagegive Legemet dets Sundhed og Styrke, foraarsage Fred mellem Mennesket og Dyrestabningen, og som et af Hjulene i Guds Hensigters vidtløftige Maskineri vil da Mennesket blive behjælpelig med at omdanne Stillingen paa den hele Jord og fremskynde alle Tings Gjenoprettelse. Naar alt dette er blevet udført, vil Herren plante Livets Træ, og dets Blade skulle tjene alle Nationer til Lægedom.

Herren har med tydelige Ord fortalt os, hvad der er stadeligt at spise og drikke; men nogle af vores „vise“ Filosoffer ligesom ogsaa nogle af vores Eldster Skjænke disse Oplysninger saa ringe Opmærksomhed, at de snarere betragte dem som saa enfoldige og meningsløse, at de ikke fortjene Tiltro. Hvor er disses Visdom og Filosofi? Hvorfra have de erholdt deres store Lys? Deres Evne til Tanke og Forskning er blevet dem skjænket af den store Jehovah, og hvis de have nogen Visdom, da er det ham, som de have at takke for den. Kan det da være muligt, at de have erhvervet sig mere Kunstdæk end han, saa at de kunne undervise ham om, hvad der er Godt, og hvad der er det Modsatte? De anse det for at være under hans Verdigthed at fortælle Menneskene, hvad der er bedst passende for dem at spise og drikke; men hvem skabte Kornet og alle de forskjellige Vegetabilier, og hvem dannede Mennesket, som det nu er? Hvem dannede dets Blæve og Fordøjelsesorganer og beredte passende Næringsmidler for dem, saa at Livsvædferne vedligeholdes og hele Legemet styrkes og udvikles ved saadanne Stoffer, som Guds og Naturens Love godkjende? Hvis Gud er saavel Menneskets Skaber som Tilvejebringeren af dets Høde, behøver han da at føle det under sin Verdighed at omtnale sine Hænders Gjerninger? Er han blevet saa blodagtig, at han anser det upassende at give Oplysninger om, hvordan det bedst anvendes og nydes, som han har bestemt til deres Velfærd, hvem han har bragt ind i Tilværelsen? Hvilken Skam! Lad saadant ikke blive ytret blandt Hellige. Lad enhver Mand, som fremsetter saadanne Lærdommme, skjule sit Ansigt.

Nogle mene, at der er ingen Regel uden Undtagelse, og at Onstændighederne maa kunne retfærdiggjøre Forandring af Guds Nabebarer. Nævn mig da nogle Onstændigheder, der kunne komme i Betragtning. Naar Herren giver Nabebarer til sine Børns Befsigelse, hvem har da Ret til at sige, at de ikke betyde netop det, de udtrykke? Er det en ubetydelig Sag for Herren at tage Hensyn til sine Børn og raade dem til det Rette? Hvis ikke, ere vi da blevne saa opblæste og selvgode, at vi føle det som en Ædningselse at adlyde og følge hans Raad? Maaske vi ere saa svækkede, at vi ikke længere fortjene at kaldes Hellige; men om Bisdomsordet siger det, at det er „afspasset efter de Svages Forfatning, ja de aller Svageste blandt alle de Hellige, som ere eller kunne kaldes Hellige“. Yt dersor ikke til nogen Eldste, som

figer, at Visdomsordet ikke har Betydning; thi en saadan Mand vil tilfidsst fornægte Troen. Disse Principper har saavel jeg som min Familie altid respekteret og efterlevet, og jeg har altid forsvarer dem og vil nu og fremdeles gjøre det; thi jeg ved fuldt vel, at Intet uden en usfravigelig og vedholdende Udvølelse af Herrens Besalinger kan forskaffe os Frelse i Guds Rige. Gud har sagt, at stærke Drikke ikke ere gode; hvem vil da paasta det Modsatte? En Mand figer maaesse: „Jeg veed, at de ere gode; thi da jeg ved en vis Lejlighed var træt og udmattet, blev jeg ved at nyde noget af dem oplivet og fik fornuet Styrke; dette er et tydeligt Bevis paa, at stærke Drikke ere gavnlige.“ Jeg vil svare ham: „Det forekommer dig saaledes, men det er, fordi du ikke bruger din Forstand; thi enhver Draabe af den Slags vil kun forarsage større Dorfshed og mindre Modstandsraft, saasnart dens stimulerende Kraft er ophørt. Du mener at være bleven gavnet derved. Ja, paa samme Maade som den Mand gavnes, der giver en Panteobligation paa sin Ejendom for at afbetale en Gjeld; det bliver en midlertidig Bettelse, men det forøger snarere hans finansielle Byrde end formindsker den. Gud har ikke forordnet stærke Drikke til Maven, men, som han figer i Abenbaringen, „til at vase eders Legemer med“. „Og atter, Tobak er ikke for Legemet, ejheller for Maven, den er ikke til Nutte for Mennesket, men den er en Urt for udvortes Skade og alt sygt Kvaeg, og bør bruges med Visdom og Onddomme.“ Tobak er en vremmelig, stinkende og affskyelig Ting, og det forunderer mig, at noget Menneske kan falde paa at smage den. Men især for en Eldste er det en Skam at bruge den i hvilken som helst Form, og gjør han det, bør han betragte sig selv som uværdig til at beklæde et saadant Embete. Først og fremmest bør han selv efter leve Guds Visdomsord og dernæst undervise Andre derom. Herren kan ikke lade en Mand nyde sand Fremgang, naar han vedbliver at overtræde Guds Lov. „Og atter, hede Drikke ere ikke for Legemet eller Maven.“ Mange forstaa ikke ganske, hvad der menes med disse Ord, om det figter til The og Kaffe eller ikke. Jeg figer, at der menes begge Dele. Hvad er vel Varsagen til, at vi ere saa dorske og sløve? Varsagen er, at vi tilsidescætte Visdomsordets Raad og Tilsyndelser. Uregelmæssigheder og Glædebefindende saa Indpas i vore Legemer, og vore Aandsevner slappes og omtaages, saa at vi ikke kunne fatte de Ting, som høre Herren til. Fristeren kan da let drage Fordel deraf og sange os i sit Garn. Ikke alene ere de forbudne Ting skadelige ved deres Virkninger, men der kan endog være Fare for, at saadanne indførte Varer kunne være forgistede, saa at Tusinder af Mennesker ved Brugen af dem kunne ødelægges „paa Grund af de ondstabsfulde Kænker, som ere og ville være i ondstabsfulde Menneskers Hjerter i de sidste Dage“. „Og atter, sandelig figer jeg eder, alle sunde Urter har Gud beskifket til Menneskets Brug, Natur og Legemsbestaffenhed; hver Urt i

sin Tid og hver Frugt i sin Tid, og alle disse skulle bruges med Maade og Takføjelse. Ja, ogsaa Kjødet af Dyr og Lustens Fugle har jeg, Herren, bestemt for Mennesket at bruges med Takføjelse; desuagtet skulle de nydes sparsomt. Og det er mig velbehageligt, at de if Kun skulle bruges i Vinterens og Kuldens Tid eller i Hungersnød." Lad de Hellige respektere disse Besalinger og Kun bruge saadanne Ting, som Gud har anbefalet. Vær forsigtige med Dhrenes Liv. Hvorfor Kun bruge Kjød i Kuldens Tid eller i Hungersnød? Fordi Husdyr under saadanne Forhold alligevel ville dø og kunne da ligesaa godt benyttes til Føde. Tilfødest siger Herren i Vagtenes Bog 89. Kap. 16—20. Vers: „Alt Korn er godt til Føde for Mennesket, saavel som Frugten af Vintræet, og det som hører Frugt, hvadenten det er i Jorden eller ovenfor Jorden. Dog er Hvede for Mennesket, Mais for Oxen, Havre for Hesten og Rug for Fjederkreaturer og Svin og alle Markens Dyr, Byg for alle nyttige Dyr, og til milde Drikke, som ogsaa andet Korn. Alle de Hellige, der ihukomme at holde og gjøre efter disse Ord og vandre i Lydighed efter Besalingerne, skulle annehmen Lægedom for deres Navle og Bædske for deres Ben, og skulle finde Visdommens og Kundskabens Statte, ja, stjulte Liggendefæ; de skulle løbe og ikke blive trætte, og de skulle gaa og ikke blive matte, og jeg, Herren, giver dem den Forjættelse, at Dødens Engel skal gaa dem forbi, ligesom Israels Børn, og ikke ihjelstaa dem, Amen.

Foranstaende Tale blev holdt for 67 Aar siden af en Mand, som delte Skjæbne med sin navnkundige Broder, Profeten Joseph Smith, i Carthage Fængsel og led Martyrdøden den 27. Juni 1844. Her ved satte han Seglet paa det Testamente, der ved hans Død traadte i Kraft, og ingen af hans Trofæller da eller nu ville betvivle hans Ærlighed og Sanddruhed; dersor have hans Raad om og Opmuntringer til at respektere Guds aabenbarede Love som Leveregler til speciel Fordel for de Hellige fuldt Krav paa Oprørerkomhed. Alle, som have gjort det til en Del af deres Religion at praktisere disse Lærdommene, bevidne Opsyldelsen af de lovede Belsignalser. For dem iblandt os, som endnu ikke have haft Tro nok til at efterfølge dem i det daglige Liv, haabe vi, at den hedengangne Patriarks hjertelige Ord maa yde forøget Styrke til at overvinde Svagheden, og for vores nye Medlemmers Bedkommende haabe vi, at hans Ord maa gjøre et saa sterkt Indtryk paa dem, at de indlemme disse Leveregler i det „nye Menneske“. Læg vel Mærke til, hvad der figes i en Del af Alabenbaringen: „Ser, sandelig saa siger Herren til eder, paa Grund af de ondstabsfulde Stænker, som ere og ville være i ondstabsfulde Menneskers Hjerter i de sidste Dage, har jeg advaret eder, og advarer eder forud ved at give eder dette Visdomsord ved Alabenbaring“. Denne Advarsel har aldrig

syntes mere nødvendig end netop i vor Tid, hvor Alt gaar ud paa Humbug og Efterlignelse af det Sande og Ægte paa alle mulige Omraader: glæsseret Bomuld for Silke, højtpoleret Messing for Guld, kunstig slebne Glasstumper for ægte Stene, Smiger for sandt Vensteb, svulstige Titulationer og sleben Etikette for sandt Æresbevisning, meningsløse Ceremonier og sandhedstomme Liturgier for Gudstjeneste, en Presse, der af økonomiske Hensyn maa gjøre Alt, kun ikke løste Sandhedsfakten højt nok, saa at alle Folk kunne se deres sande Stilling ved dens Lys; egennytte Spekulationer fra Kongens Palads til Stymperens Hule; Handel med Alt, endog med Menneskelegemer og Menneskessjæle. Hvo er saa blind, at han ikke kan se Faren? En Statskemist i Amerika fandt for en Maaned siden ved at analysere Fodevarer fra forskjellige Fabrikker, at f. Ex. Provenceolie, der blev solgt som bedste Slags Bare, var et skammeligt Bedrag, eftersom det kun var en ussel, simpel Maskinolie af Bomuldsplanten i Stedet for Olivens rene Produkt. Flere Essenser, der solgtes i Markedet til høj Pris for „ægte Varer“, befandtes at være sammensatte af Vand og skadelige, men billige Medikamenter. Saadanne Bedragerier ville blive gjorte til Gjenstand for retslig Undersøgelse og den Skyldige blive straffet for Bedrag; men hvo kan erstatte den Skade, som saadanne Ting allerede have afstedkommet paa uskyldige og uvidende Mennesker, der have nydt dem? Ved Kaffe og The benyttes især kunstig Farve for at give de ringere Grader og værdiløse Kvaliteter Udsende af ægte Varer og tage høje Priser for dem. Alt, hvad der anvendes i Koloreringens Tjeneste, er tildels giftige Elementer enten fra Planteriget eller fra Mineralriget. Hvilkten Velsignelse er det da ikke, at vi have en Ben i Skikkelse af Gud eller Menneske, som kan udpege Faren og advare os mod den!

Bisdomsordet bører dersor det ægte Stemplet af guddommelig Oprindelse, og Bidenskaben selv har ved samvittighedssfulde Forskere i Kemiens store Laboratorium over Tusind Gange konstateret dets sande Værd. Saa meget mere bemærkelsesværdigt bliver det, naar det betænkes, at Joseph Smith paa den Tid, han kundgjorde denne Åabenbaring, knap var 27 Aar gammel og ikke i Besiddelse af videnskabelig Kjendskab hverken til Medicin eller til Botanik, hvorför det er let at indse, at nævnte Leveregler ikke kunde være Produkt af verdslig Bisdom, men maatte være af guddommelig Oprindelse; thi under normale Forhold vil aldrig Kildens Udløb blive højere, end den selv er. Hvad Bisdomsordet angaar, da have mange dygtige Bidenskabsmænd optraadt til modigt Forsvar af netop saadanne Værdomme, som indeholdes deri. Saaledes have vi foran os en velskreven Artikel i „Dagbladet“ (norss) for afgigte 6. Maj, hvori en Dame utdaler sig bestemt mod Kaffe. Under Overskriften „Bæk med Kaffe for Børn“ figer hun blandt Andet: „Efter 20 Aars Arbejde i Folkeskolen tror jeg at funne tale med en Del Er-

faring om Børns Forhold til Kaffe. Fra de Hjem, hvor Kaffen græs-
serer som værst, saa vi Clever med Kardialgi (Hjerteklem), Mavekatarrh
og Nervositet. De ere blege og blodsattige og ryste paa Haanden som
affældige Oldinger. Slappe og trætte sidde de der, ude af Stand til at
nyttiggøre sig det, Kommunerne koste paa dem. Det hjælper ikke, om
vi have aldrig saa godt Skolevæsen, saa længe vi have Kaffen til at
gnave paa Følfets Helbred. Her maa man være Fanatiker. Kaffen maa
væk fra alle Børns Spisebeddel, og her maa Feriekolonierne gaa i
Spidsen."

Saaledes stille altsaa Resultaterne sig efter de Observationer, som
ere foretagne overfor Børn i Skolerne, der viistnok afgive et temmelig
fuldstændigt Materiale til et indgaaende Studium ved de forhaanden-
værende Symptomer, og som svare til det, man veed om Kaffegift, kjendt
i Kemi under Navnet „Koffein“; det er et Alkaloid og forekommer i
Kaffe, The og en Del med disse beslægtede Planter og kan fremstilles
rent ved Uldtrækning med Benzol af de raa, pulveriserede Frø; det
danner da hvide, filkeglinsende Krystaller uden lugt og af en svag,
bitter Smag; de ere opløselige i Vand, Alkohol og Ether og anvendes
i Medicinen; i større Dosis virker det giftigt, endog dræbende. Det er
for en stor Del dette Stof, der betinger Brugen af Kaffe og The som
Mydlesmidler, idet det virker stimulerende og oplivende paa Hjerte-
musklerne; men netop deraf er det ogsaa især skadeligt for Børn og
svage Personer. Videnskaben lærer altsaa selv, at i den selskabelige og
uskyldige Drik Kaffe og The sidder Ødelæggelsens Sæd, der spirer i sit
Offers Barm og svekker de første og største Betingelser for et hen-
holdsvis fuldendt intelligent Væsens Velvære og Nyte. Tobak og be-
rusende Drikke bringe med sig selv saa megen Skræk og Uskyd ved de
frygtelige Folger, hvormed de forbande Verden, at selv Mennesker uden
religiøse Tendenzer have organiseret sig til væbnet Modstand imod dem
i Form af Aftolds- og Maadeholds-Selskaber, hvilket er en anden Be-
kræftelse af Visdomsordets Verdi. Lader os da som Hellige takke Gud
for hans Omhu for os og lytte til Advarslen og rette vort Liv derefter,
hvorved Sejren vil blive vor, ved at overvinde os selv og vinde Tillid
til Gud, som er al sand Videnskabs Nestor i Himmelten og paa Jordten.

Red.

Tankesprog.

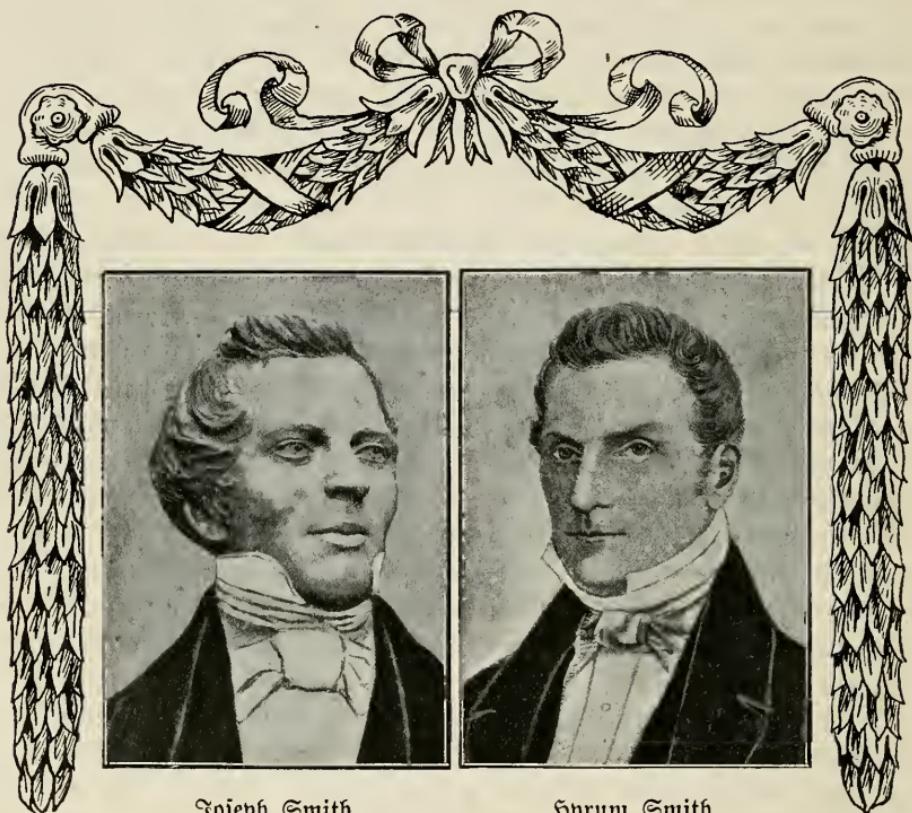
Et Smil, hvad er et Smil? — Et Lys, som synes blinke
Mildt af en Åbning frem paa Himlens Rand.

Et godt og ærligt Smil, født fri og uden Sminke,
Det er et Bud fra Idealets Land.

Torsdag den 1. Juli 1909.

Vor Kirkes Martyrer.

Sidste Søndag, den 27. Juni, var en af de største Mærkedage i Jesu Kristi Kirke i denne Uddeling. Det var nemlig 65 Aar siden vor elskede Profet, Joseph, og hans Broder, Patriarken Hyrum, delte

Joseph Smith.
* 1805 † 1844.

Hyrum Smith.
* 1800 † 1844.

Skjægne ved at maatte lade deres Liv for Sandhedens Sag. De faldt som Øfre for en blodtørstig Bøbelhob, der var opægget ved intollerante, fanatiske, religiøse Præster og Lærere, som mente, at de derved havde bibragt Mormonismens upopulære Lære det sikre Dødsstød, en Beregning, som i Dag viser sig fuldstændig fejlagtig i alle Henseender, og dersom nogensinde det proverbiale Udsagn „Marthrernes Blod er Kirkens Sæd“ har fundet sin Virkeliggjørelse, saa er det i dette Tilfælde. Med hvert Aar, som rinder ud i Evighedens Hav, øges Glorien om den Retfærdeskrans, der hin mindeværdige, men grufulde Dag lagdes om

disse to Brødres Vand, som forenede i Livet fulgtes ad i Døden. For os som taknemlige Deltagere i de rige Belsignelser, der ere tilflydte os og ville vedblive at tilflyde kommende Slægter, er det passende at bøje Kne ved hellige Minders Altar for i højtidsfuld Alvor at døvæle ved Tobias' Ord, naar han siger: „Herre! du er retfærdig, og alle dine Gjerninger og alle dine Veje er Barmhjertighed og Sandhed, og du dømmer en sand og retfærdig Dom evindelig“. Ingen sjønnere Drapa har nogensinde været kvædet over en falder, begrædt Helt end den, Apostlen Orson Hyde helligede de elskede Martyrers Minde, og hvori han beskriver Tragedien saalunde:

Den 27. Juni 1844. Betydningsfulde Dag i det 19. Aarhundredes Kalender! Hin frygtelige Nat!! Jeg mindes den vel; aldrig kan jeg glemme den! Tusinder og Tusinder ville aldrig kunne udslette den af Grindringen! En højtidelig Gyser og melankolst Grefrygt gjennembærer min hele Sjæl; thi den grusulde Scene staar endnu frisk for mine Øjne. Ingen Kunstners Pensel og ingen Historikers Fremstillingsevne behøves for at mane den livagtig for min Fantasi. Det Indtryk, som den almægtige Aland ved denne Lejlighed gjorde paa mig, er uudslættelig som Evigheden selv. Det blodige Oprin var ikke draperet i Jordstjælv, Lyn og Torden med hylende Stormvinde; men Jehovahs Magt og Majestæt føltes mere i den frygtelige Times manende Stilhed end Larmen af mange Bande og den vilde Tordens mægtige Bulder, da Josephs Aland tog sin Flugt for ved Guds Bryst at søge Ly fra en utaknemlig og blodbesudlet Verden. Der var en usædvanlig og ildevarslende Paa-virkning i Firmamentet saavel som blandt Jordens Indvaanere. Store Skærer syldtes med en vemodig Sorg og hjerteknugende Lideller og en Forudsøelse af Prøvelser og Savn, saadan som aldrig kan udjages af Mindet, og som aldrig kan udslettes af Historien, og som menneskelig Tunge er udhygtig til at beskrive. Guds Hellige, enten de vare nær ved den blodige Skueplads eller i Tusinde Miles Afstand, følte i det Øjeblik, deres Profet svømmede i sit eget Hjerteblod, at en frygtelig Daad var udført. O, den afskyelige, kolde Bæven i selve Lusten, da Mørkets Fyrste veg i haabefuld Sejr fra det frygtelige Skuespil! Mange af de Hellige kunde den Nat ikke finde Hvile, Sovnen forsagede de trætte Øjne, og selv mange af dem, der aldeles Intet vidste om den strækkelige Katastrofe, følte sig betagne af en angst og bange Anelse, medens deres Hjerte i Stilhed sukkende spurgte: „Hvorfor føler jeg saadan?“

En af de tolv Apostler, Hundrede Mil fra Mordscenen og fuldstændig uvidende om det, der var forefaldet, plagedes af en saa usædvanlig Bedrøvelse og Hjerteve, at han maatte søge et ensomt Sted, hvor han kunde give sine Taarer frit Løb og i ydmig Bon søge Gud om Trøst. En anden af de Tolv, 1200 Mile borte, stod i Faneuil Hall i Boston blandt et stort Selskab, da han pludselig grebes af en

Følelse, der tvang ham til at føge Ensomhed og lette sit oversyldte Hjerte i en Taareslød. En Højpræst, som var paa en Rejse i Staten Kentucky, vaagnede ved Midnatstid, overvældet af en aldrig før kjendt Uro, og Herren nedlod sig til i et Syn at vije ham de to dræbte Brødres bloddryppende Legemer, og de sagde til ham: „Vi ere blevne myrdede af en grusom Pøbelbande i en troløs Stat.“

Skal jeg forsøge at beskrive Tilstanden i Nauvoo den mindeværdige Aften? Dersom jeg var i Stand dertil, vilde I sikkert græde uanset eders Tro eller Twivl, hvis der findes en human Følelse i eders Bryst. Al Jordom og Skadefryd vil slumre, indtil Medlidenhedens Taare har bedugget Baaren, og Hjertet fundet Lettelse i Klagegraad. Inden en ny Dag brød frem, bragte Sendebud Tidenden ind til den sorgbetyngede Stad, og Bagten hørte Ordet Mord utalt med en lav Stemme, medens han i Forsærdeelse lod dem passere ind i Byen. Her hang fra Templets Spir det blege Signal, der kaldte Tropperne sammen, og medens det sjælvede i Binden, var det en Opsordring til det farvelige Milits om at samles uden Ophold. Da Dagslyset gjorde Signalet tydeligere og de dybe Toner af den store Bæstromme bekræftede Anledningens Alvor, greb Fædre med deres Sønner, Eldre med de Yngre, et Stykke Brød, eller hvad de i Hast kunde finde, for at begive sig til Samlingsstedet uden at vide, naar de igjen kunde vende tilbage. Engstelige Mødre, Hustruer og Børn fulgte dem, saa langt Øjet kunde naa, til Paradegrundens, medens de i Hjemmet hverken fandt Føde eller Hvile. Tropperne vedbleve at samles og stode opstillede med sammenpressoede Læber og et skarpt Øre. De ventede i Dødsstilhed paa at saa at høre den sande Marsag til, at Bedrøvelsens Alander havde gjort deres Hjerte tungt om Natten. En Taler fremstod, ikke blandt uniformerede og af-lønnede Soldater; thi disse havde ingen Lønning; deres Uniform bestod af Hjemmeindustriens Produkter, skabt af flittige Hustruers og Døtres Hænder. Nationerne bleve uddelte fra den ringe Forsyning, som kunde tilvejebringes, medens de prædikede til Jordens Nationer og stode Bagt for at hindre Overrumpling af vilde og blodtørstige Pøbelhobe. Taleren meddelte derpaa Profetens og Patriarkens Marthyrdød og maatte ofte standse, medens hans dybe Bevægelse kvalte hans Stemme.

Her maa jeg standse; min Pen skal kun let berøre dette højtidelige og mindeværdige Øjeblik! Den overordentlige Harme, det hellige og urokkelige Princip: „retfærdig Gjengjældelse“, der bor i en retfærdig Guds Hjerte, syntes for et Øjeblik at betage hver Mand og tvinge ham til at drage det blanke Sværd og plante den hvasse Vajonet paa Musketten; men de dybtlagte Lærdommene af Selvbeherskelse og Lydighed til Himmelens Love og Præstedømmets Raad bragte snart det dødbringende Staal tilbage i Skeden, og den herlige Sejr af Hengivenhed til Gud, at overlade Overtrædere i en retfærdig Guds Hænder, som har

sagt: „Hævn hører mig til, jeg vil betale”, beroligede Lidenstabernes vilde Bølger, og efter nogle Djebliske havde en højtidelig Resoluthed og Ro betaget hver Mand, og Hulkens og Taarer her og der bevidnede for Engle og Guder, at Lidenstabens Storm var stilnet af, og at Alle vare under Guds Aands Visdom og Kontrol. Det var en af de mest overnaturlige og højtidelige Scener, jeg nogensinde i mit Liv har været Bidne til. Tænk kun, en By med 20,000 Indvaanere, hvis Kjærlighed til deres Profet og Leder var varm og ubrødelig som den, der eksisterede mellem David og Jonathan, var blevet forraadt af en suveræn Stat! Under deres Leders Instruktioner vare de blevne belærte angaaende Sandhedens og Salighedens Vej; de vare samlede fra langt adspredte Steder, ja, endog langt borte liggende Øer og Lande, for at de kunde lytte til Herrens Ord fra hans Læber, og de havde opbygget en By, hvor Drukkenstab, Spil, Tyveri og Ufaedelighed ikke skulde finde Fodfæste. Josephs Liv var blevet betragtet af saa stor Bigtighed for Guds Værk og den menneskelige Families Velserd, at mange Tufind villigt vilde have nedlagt deres Liv for ham, om det kunde have frelst hans. Men Illinois' Guvernør, den Overstbefalende over Statens 80,000 Soldater, truede Staden Nauvoo med hastig Ødelæggelse, dersom Joseph ikke overleveredes til ham for at forsvarer sig mod en gammel fabrikeret Anklage for Højsorrceri. Han gav sit Gregsord og Statens Forsikring om trygt Lejde for Profeten og forsikrede, at han skulde komme i retfærdigt og upartisk Forhør. Men af! Den lumisse Troløshed af den moderne Nero, Guvernøren, og det blodige Slagteri af Militæreret, af hvilke nogle endog vare udijente og affædigede, at de med koldt Blod kunde myrde uskyldige Mænd, der stolede paa Statens givne Løfte om Beskyttelse og retfærdig Behandling! Bore Soldater i Nauvoo talte 4000 Mand, medens de, der havde sammenrottet sig imod os, ikke vare mere end halvt saa mange, og det vilde have været en let Sag at tage en frygtelig Hævn over Morderbanden, hvis Nauvoos Borgere havde grebet til Baaben; men de bar den affyelige og skumle Voldshandling med en Selvbeherfelse og Visdom, som intet Sidestykke finder blandt uninspirerede Mænd. Under de mest extraordinære Omstændigheder beherskede de sig selv og lyttede med Forstand og værdig Rolighed til Visdommens Stemme, medens de vare utrostdelige i deres Sorg og Bedrøvelse. De opstillede Træpper paa Tempelpladsen indsaa, at Hævnen for den blodige Handling vilde blive utilseddsskillende, selv om de ødelagde den hele Stat. I de Helliges Hjem var Tilstanden ogsaa sorgelig; Kvinder, der syntes mindre stærke til at kunne holde Modet oppe under de sorgelige Nyheder, mistede i enkelte Tilsælde Forstanden for en Tid, men da Solen igjen stod op, og Folket forsamledes og styrkedes ved opmunrende Taler om at overlade deres Fjender i hans Hænder, som dømmer retfærdigt, saa vendte Rolighed og Orden igjen tilbage. Underledes med Pøbelen.

I Natten, som fulgte efter den blodige Dag, flygtede de fra deres Huse, Mænd, Kvinder og Børn. Deres Forsærdelse var saa stor og deres Flugt saa ilsom, at endog Kvinder forlod deres Hjem i deres Nattøj, næsten nøgne; de fortsatte deres Flugt under Krig og Eder og standfædte ikke, før de, efter at have tilbagelagt 50 Mile, udmattede og forsækkede vakte Bestyrtelse i flere Landsbyer, og i Byen Quincy allarmerede de Indbaanerne ved at ringe med Taarnklokkerne for at samle alle vaabenføre Mænd til deres Forsvar. „De Ugudelige fly, og der er Ingen, som forfolger dem.“

Missionsnigheder.

Ankomst. Den 26. Juni 1909 ankom følgende Eldster for at virke som Missionærer i Skandinavien: Peter Martin Petersen og Niels Peter Jensen fra Preston, Nevada; Ole J. Sitterud fra Orangeville, Utah; Niels E. Larsen og James A. Stevenson fra Salt Lake City, Utah; Christian Jensen fra Goshen, Utah; Hyrum Petersen fra Samaria, Idaho, og Joseph C. Schougaard fra Manti, Utah.

Den 30. Juni ankom følgende: Albert N. Hagen fra Mammoth og Alvin E. Olsen fra Salt Lake City, Utah.

Bekikkelse. Foran nævnte Eldster ere beskikkede til at arbejde i de forskjellige Konferencer som følger: Peter Martin Petersen og Christian Jensen, Aarhus; Ole J. Sitterud, Bergen; Niels E. Larsen og Niels P. Jensen, København; Hyrum Petersen, Aalborg; James A. Stevenson, Kristiania; Joseph C. Schougaard, Albert N. Hagen og Alvin E. Olsen, Trondhjem.

Aflæsning. Følgende Missionærer ere hæderligt løste fra et vel udført Arbejde: Fred. Jørgensen, Peter H. Westenskow og Ferdinand A. Petersen fra København; Martin C. Jensen og Henry J. Nielsen fra Aarhus og Otto E. Johnsen fra Kristiania Konferrence.

Afrejse. Eldsterne Fred. Jørgensen og Peter H. Westenskow afrejste fra København den 26. Juni for over Berlin og Paris at fortsætte Hjemrejsen fra Liverpool.

Besøgende. Søndag den 13. Juni havde vi i København et meget behageligt Besøg af Patriark James Kirkham fra Lehi, Utah. Han i forening med sine Sønner Francis, med Hustru, og Ebenezer foretage en Rejse i det nordlige Europa. Sidstnævnte Søn virker som Missionær i Breslau, Tyskland, medens den førstnævnte er paa en Studierejse. Han har for en Tid siden udført en 3 Aars Mission til New Zealand. Begge disse Brødre og Faderen talte baade i Søndagseskolen og Aftenmødet ved Hjælp af Tolk.

Søndag den 27. nød de Hellige i København den Glæde at lytte til Eldste Henry H. Rolapp fra Ogden, Utah, som i Forening med Hustru, Søn og Datter gjæstede sit Barndomshjem efter et længere Besøg i Europa og efter at have besøgt en Søn, som er paa Mission i Tyskland. Det er 33 Aar, siden Br. Rolapp som ung Menneske forlod sit FødeLand og rejste til Utah, hvor han ved Flid og Ærerdighed har vundet sig en respektabel og anseelig Stilling i Samfundet, saa at han i Dag er en af Staten Utahs fremragende Dommere, foruden at han er betroet flere andre betydelige Tillidshverv i baade Stat og Kirke. I sin Tale udtrykte han sin Glæde og Taknemlighed over, at Mormonismen havde fundet ham i hans Ungdom, og at han ved Efterlevelsen af dens Principper havde opnaaet saa megen baade timelig og aandelig Glæde.

Søster Leonora Reynolds, Missionspræsident Andrew Jenson's Datter, befinder sig ogsaa her paa et Feriebesøg hos Faderen. Hun opholder sig ellers i Berlin, hvor hun gjennemgaar et to Aars Kursus i Vocal-Musik. Hun glædede de Hellige i vort Søndagsmøde ved at foredrage et smukt Nummer i det engelske Sprog, og hendes dejlige Stemme henrev Alle. Hun vil ledsage Faderen paa et Besøg til Midnatsholens Land sammen med flere af Familien, som nu ere paa Rejse hertil.

Missionspræsident Andrew Jenson har nylig i Selskab med Konferencepræsident Larsen i København besøgt Nykøbing paa Falster, Maribo og Nakskov paa Lolland og Næstved, Slagelse og Helsingør paa Sjælland og har afholdt Møder samt besøgt Hellige og Venner og opmuntret Missionærerne. Han sandt god Modtagelse hos Folket som et Hele, og Pressen var meget liberal og frisindet i sin Omtale af Moderne.

Vaar døde Kristus?

I Videnskasselkabet i Göttingen har Prof. Achelis nylig fremlagt et Forsøg paa at datere Langfredag. Ved et Tilfælde har jeg haft Lejlighed til at se Selskabets Beretninger, hvori Forsøget er offentliggjort. Ved Hjælp af nøjagtige Beregninger, der paa Foranledning af Prof. er anstillet ved det „egl. astronomiske Regneinstiut“ i Berlin, har dette ad følgende Veje paa en paalidelig Maade dateret Langfredag.

Jesus er forsæstet paa en Fredag iflg. (Matth. 27, 62; Mark. 15, 42; Luk. 23, 54; Joh. 19, 31.) Ifølge Joh. er Jesus forsæstet 24. Nisan (Vaarmaaned), efter de 3 andre Evangelier 15. Nisan. Året mangler. Pilatus var Statholder fra 26 til 36, Paasken 36 var han allerede afsat. Men nu falder 15. Nisan i denne Tid overhovedet ikke paa en Fredag; medens den 14. gjorde dette i Årene 30—33, og da svarende

til 6. henholdsvis 3. April. Det bliver derfor her Valget mellem 6. April 30 og 3. April 33. Til her at træffe det rette Valg mellem disse to Datoer hjælper os andre Dateringer hos Luk. og Joh. „Herrens velbehagelige Åar“, Jesu offentlige Virksomhed begynder efter Luk. i umiddelbar Tilknytning til Døberens Opræden; men denne optraadte i Tiberius 15. År, da Pontius Pilatus forvaltede Judea, og Herodes var Tetrarch i Galilæa, og hans Broder Filippus Tetrarch over Iturea, og Lysianias Tetrarch over Abilena, under Æpperstepræsterne Annas og Caiphas. (Luk. 3, 1.) Dette er Tiden mellem 19. Aug. 28 og 18. Aug. 29. Johannes lader ved Jesu første Opræden Føderne sige til ham: „I 46 År er der bygget paa dette Tempel o. s. v.“ Dette fører til Året 27—28. Da nu Jesus hos Luk. virkede i et År, hos Joh. 2 (eller 3) År, saa har begge Evangelier antaget År 30 som Dødsåar. Denne Antagelse finder sin Bekræftigelse deri, at netop i dette År er Dødsdagen en Fredag. Prof. Achelis slutter deraf, at den 6. April År 30 er den virkelige Langfredag.

Hørst nu ca. 65 År efter Profeten Joseph Smiths Død er Videnskaben kommen til dette Resultat, det samme, de kunde have faaet Kundskab om hos „de Sidste-Dages Hellige“; thi allerede inden Josephs Død modtog de den samme Værdom gjennem Joseph Smith, der havde modtaget Kundskab herom; ikke gjennem „egl. astronomiske Regneinstifter“; men gennem Åabenbaring direkte fra Himmelens Gud.

Juul-Christensen.

Semten Billioner Menneskeliv ofrede paa Krigens Alfer.

I April Maaned afholdtes en national Fredskongres i Chicago, hvor en statistisk Oversigt forelagdes de Delegerede. Rapporten giver Totalsummen af Krigens Øfre saa langt tilbage i Tiden, som man har Adgang til paalidelig Historie, og det fremgaar heraf, at 15,000,000,000 Sjæle ere blevne bragte ud af Verden ved direkte Krig, medens Antallet af dem, der indirekte have maattet lide, saasom Kvinder og Børn, ikke har funnet udregnes.

Disse Tal, siger Statistikeren, ere ensbetydende med Jordens Indbyggere i de sidste 600 Åar, regnet efter 3 Generationer paa hvert Århundrede med en Gjennemsnitsbefolking af 650,000,000. Almindeligvis har man regnet, at Krigsofrene i det 19. Århundrede udgjorde 14,000,000, og af disse falder der paa Napoleons Krigs omtrent 6,000,000. Tabene i den amerikanske Borgerkrig anslaaas til op mod 1,000,000 Mand. Alene den korte Krig mellem Præussen, Østrig og Italien i 1866 kostede 45,000 Menneskeliv, hvis sande Værdi ingen uden Skaberen selv kan bestemme. Hertil kommer de direkte Pengeværdier,

der ere medgaaede til Militærudstyr og Krigsmateriel for de forstjellige Armeer, og som udgjøre de for menneskelige Begreber usattelige Tal-størrelser i amerikanske Dollars: Napoleons Krige, der varede i 19 Aar, kostede 15,000,000,000; Amerikas Uafhængighedskrig mod England 1812—14 300,000,000; Krimkrigen 1854—56 1,666,000,000; den amerikanske Borgerkrig 1861—65 13,000,000,000 og den tysk-østerrig-ske Krig 1866 325,000,000 Dollars. Verdens samlede Nationalgæld i Dag anslaaas til 34,633,154,000. Renterne alene af denne Sum udgjøre aarlig den svimlende Sum af 1 Billion Dollars. Alt dette, baade Tab af Menneskeliv og Udgift i Penge hidrører fra herfælge Regenter og religiøse Fanatikere og af Mangel paa Næstefjærlighed. Hvilkens herlig Tid deraf, naar Dagen oprinder, da „Herren skal dømme iblandt Hedningerne og straffe mange Folk, og de skulle sammenlaa deres Sværd til Hækler og deres Spyd til Segle; et Folk skal ikke oploste Sværd imod et andet, og de skulle ikke ydermere lære at føre Krig“. (Ej. 2, 4.)

Frisk Blad.

Vort Liv er saa følsom en Gaade,
Hvo fatter dets dybe Moral?
Hvor Glæde og Sang burde raade,
Der hersker kun Mismod og Åval.
Paa denne vor yndige Klode
Er rig'sligt for Alle og Hver,
Dg dog har de Fleste i Ho'de,
Den Uret, de side, er svær.

Kor.

Hvad nytter det deraf at klage?
Der aabner sig Vej, hvis du vil;
Om Skyer for Solen sig drage,
I Morgen den smiler dig til.

Har aldrig du set Edderkoppen,
Som kravled paa Muren saa kry?
Ni Gange den sejlede Toppen,
Men prøvede frejdig paa ny.
Tag denne som værdigt Eksempl:
Lad Mødgang dig aldrig slaa ned!
Dit Alshns energiske Stempel
Er Frugten af Kampen, du stred.

En klynker med ynklig Stemme,
 Fordi han en Hustru ej faar,
 Mens andre sit Hastværk ej glemme —
 Fortvivlet de rykke sit Haar.
 Man bliver helt tosset og svimmel
 Ved Hyllet fra Slot og fra Vraa:
 En jamrer for Børnenes Brimmel
 Og Andre for ingen de faa.

Tro ej ved at klynke og flæbe
 Du faar, hvad dit Hjerte attraa,
 Nej, kun ved alvorligt at stræbe
 Til Maalest Du lykkeligt naar.
 Kujoner alene vil græde,
 Brug Øjne og Øren og Sans,
 Med Mod du i Verden fremtræde,
 Da Ingen dig trækker til Vandts.

Naar Venner dig kjærligt hudsletter
 Og suerter dig sort som en Moor,
 Hvad skader det dine Fdrætter,
 Naar fri du dig veed som et Nor!
 Thi Løgn bliver aldrig sandsærdig,
 Og Uret vil Sejer ej faa —
 Du dommes blandt Englene værdig,
 De andre beskjæmmede staa.

Peter D. Thomasen.

Indhold:

Vidomordet	193	Naar døde Kristus?	205
Tankeprøg	199	Femten Billioner Menneskelivsredede vaa Krigenes Alter	206
Medaktionelt:		Frisk Mod	207
Bor Kirkes Marthrer	200		
Missionsnæder	204		

Audgivet og forlagt af Andrew Jenson, Korsgade II, Kjøbenhavn A.

Trukt hos N. E. Bording (B. Veterien).